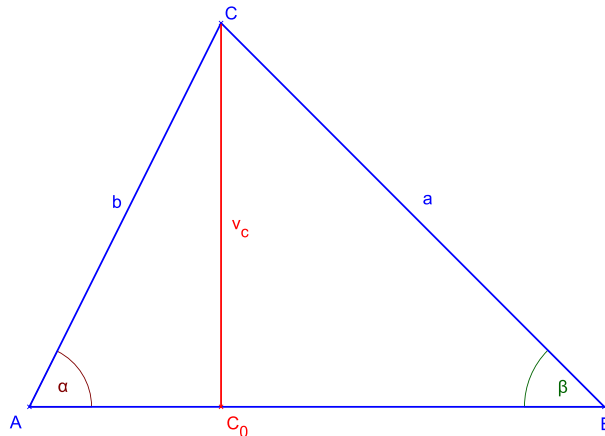

A szinusztétel (Sínusová veta)

Megoldani egy általános háromszöget azt jelenti, hogy **kiszámoljuk minden hiányzó oldalát és szögét**. Ehhez három adatát kell ismernünk (de ez nem lehet a három belső szöge, mivel ez csak két adat lenne → a harmadikat kiszámolhatjuk a kettő ismeretében: a belső szögek összege 180°), a többit ezekből ki lehet számítani.

Az általános háromszög megoldásánál nem alkalmazhatjuk a Piatgorasz tételt vagy a hegyesszögekre vonatkozó szögfüggvényeket – legalábbis az általános háromszög oldalaira és belső szögeire nem. Viszont egy magasságvonal berajzolásával két derékszögű háromszög keletkezik, melyekben már ezek az összefüggések alkalmazhatók. Csakhogy így egy lépésben nem kapjuk meg a hiányzó oldalt vagy szöget. Kellene egy összefüggés, mely ezt a gondot orvosolja.

Rajzoljunk bele az általános háromszögbe egy magasságvonalat (v_c) majd az így keletkezett két derékszögű háromszögben (CAC_0 és BCC_0) használjunk szögfüggvényt. Mivel a magasságvonalat szeretnénk eliminálni (eltávolítani), így ezt hozzuk összefüggésbe a háromszög oldalával szögfüggvény segítségével ⇒ a belső szögek szinusa adódik. Ezután mindkét összefüggésből kifejezzük a magasságvonalat.

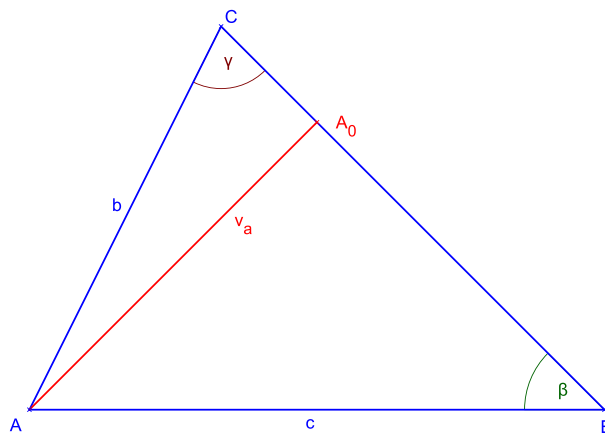
$$\begin{aligned} \sin \alpha &= \frac{v_c}{b} & \rightarrow & \quad b \cdot \sin \alpha = v_c \\ \sin \beta &= \frac{v_c}{a} & \rightarrow & \quad a \cdot \sin \beta = v_c \end{aligned}$$

az egyenletek jobb oldalai megegyeznek ⇒ a bal oldalak is egyenlők

$$\begin{aligned} b \cdot \sin \alpha &= a \cdot \sin \beta & & \quad /:(\sin \alpha \cdot \sin \beta) \\ \frac{b}{\sin \beta} &= \frac{a}{\sin \alpha} \end{aligned}$$

ez az alak „értelmesebb”, mert szemközti elemeket tartalmaz a törtekben – az oldal van osztva a szemközti szög szinuszával

Ha hasonló összefüggéseket írunk fel egy másik magasságvonal segítségével, másik két tört egyenlőségét kapjuk.

$$\begin{aligned} \sin \beta &= \frac{v_a}{c} & \rightarrow & \quad c \cdot \sin \beta = v_a \\ \sin \gamma &= \frac{v_a}{b} & \rightarrow & \quad b \cdot \sin \gamma = v_a \\ c \cdot \sin \beta &= b \cdot \sin \gamma & & \quad /:(\sin \beta \cdot \sin \gamma) \\ \frac{c}{\sin \gamma} &= \frac{b}{\sin \beta} \end{aligned}$$

T. Egy háromszögben az oldalak és a szemközti szögek szinuszának a hányadosa állandó. Ez a hányados a háromszög köré írt kör átmérőjével azonos.

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2r$$

M. Egy általános háromszög megoldásánál mindig csak két tört egyenlőségét használjuk. Ha a belső szöget számítjuk, akkor célszerű a reciprok alakot alkalmazni.

$$\frac{\sin \alpha}{a} = \frac{\sin \beta}{b} = \frac{\sin \gamma}{c}$$

Mikor alkalmazhatjuk a szinusz tételt? Ha ismert a háromszög két szemben lévő eleme (akkor is, ha az egyedüli ismert oldal a harmadik, ismeretlen szöggel szemben van → kiszámoljuk a belső szögek összegéből):

a; b; α

a; c; γ

a; α ; β

b; α ; β

c; α ; β

a; b; β

b; c; β

a; α ; γ

b; α ; γ

c; α ; γ

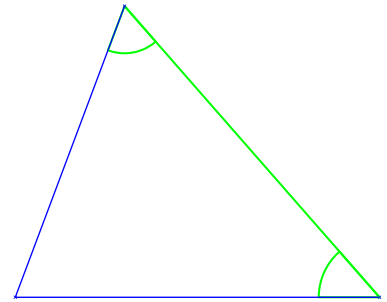
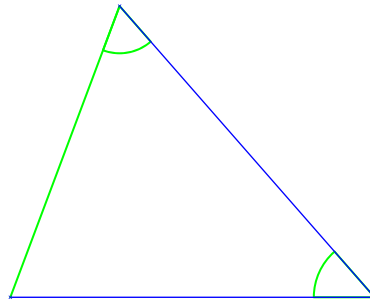
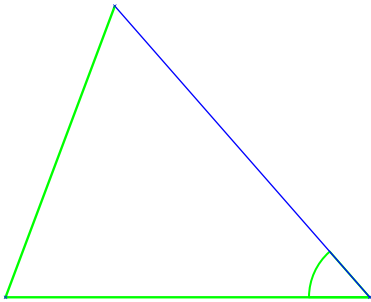
a; c; α

b; c; γ

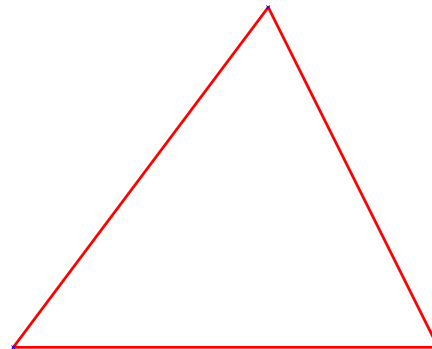
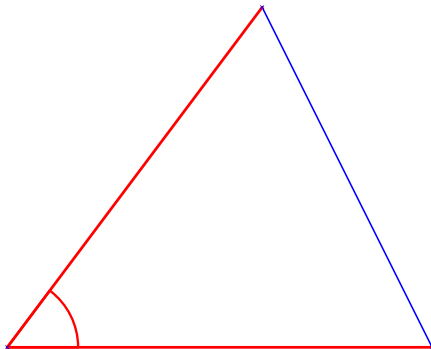
a; β ; γ

b; β ; γ

c; β ; γ

Mikor nem alkalmazható a szinusz tétel? Ha ismert két oldal és a közrezárt szög vagy ha adott mindhárom oldal.

Hogy járjunk el az ilyen esetekben, és hogy odjuk meg ekkor az általános háromszöget? Ezt a dilemmát oldja meg a következő tétel – a koszinusztétel.